

[Úvod]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1972, vol. 21, iss. D19, pp. [7]-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/124287>

Access Date: 24. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Z KONFERENCE O N. A. NĚKRASOVVI

Uvčejňujeme referáty z vědecké konference, která se konala na filosofické fakultě University J. E. Purkyně v Brně ke 150. výročí narození *Nikolaje Alexejeviče Někrasova*. Čeští rusisté se na ní zabývali jednak problematikou spojenou přímo s Někrasovovým dílem, jednak širšími literárněteoretickými a literárněhistorickými problémy. Tematicky byly referáty účastníků rozvrženy do tří okruhů:

1. literární druhy kultivované Někrasovem a jejich včlenění do ruského literárního vývoje;
2. specifičnost Někrasovovy poetiky a vztah pozdějších poetických teorií k ní;
3. recepce N. A. Někrasova v jiných literaturách a otázky překladatelské.

Studiu tvárných prostředků a postupů N. A. Někrasova věnovali účastníci konference značnou pozornost, protože tato stránka u autora tak výrazně ideového byla dosud zanedbávána a její prozkoumání umožní zjistit příčiny Někrasovova zdánlivě paradoxního vlivu i na básníky názorově a esteticky odlišné či protichůdné.

VLADIMÍR SVATŇ

A. S. PUŠKIN VE DVOJÍ TRADICI RUSKÉ EPIKY ČTYŘICÁTÝCH—SEDMDESÁTÝCH LET

(Lermontov a Někrasov)

Puškinův význam pro konstituování ruské poezie je všeobecně uznáván. Zároveň však se vynořují znovu a znovu otázky, které rysy Puškinovy tvorby a proč působí.

Již ve vnějších datech Puškinova působení jsou značné rozdíly. V. M. Žirmunskij ve své téměř statisticky přesné práci o Byronovi a Puškinovi¹ vysledoval například, že tzv. jižní poémy vyvolaly vlnu epigonských děl ihned po svém vzniku a že jejich vliv netrval déle nežli deset let; byli bychom tedy oprávněni užít v tomto případě termínu „literární móda“. Na druhé straně pak díla jako *Evžen Oněgin*, *Hrabě Nulin* či *Domek v Kolomně* vyvolala při svém prvním vydání spíše rozpaky a působit začala teprve asi deset let po svém vzniku; jejich stopa je potom však patrná skoro po třicet — čtyřicet let.² Mezi autory, pro něž byla tato díla inspirujícím východiskem, figuruje Lermontov se svým *Saškou*. Pohádkou pro děti (*Skazka dlja detej*) a *Paní důchodní* (*Tambovskaja kaznačejša*), Apollon Majkov s *Mášenkou*, A. Fet s *Talismanem* a *Snem*, I. S. Turgeněv zejména s *Parašou* a *Popem*, N. Ogarjov s *Vrstevníky*

¹ V. M. Žirmunskij, *Bajron i Puškin* (Leningrad 1924).

² Srov. B. Tomaševskij, *Puškin*, kniha vtoraja (Moskva—Leningrad 1961, str. 394 a n.